

KOIVUPUHDON KOULUN ESI- JA PERUSOPETUKSEN OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA

Oppilashuoltosuunnitelma sisällysluettelo (hyv. siv.ltk 5.6.2014/§14)

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

1.1. Kouluterveydenhoitaja

1.2. Psykologi

1.3. Koulukuraattori

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

2.1. Oppilashuollon ohjausryhmän toiminta

2.2. Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa

2.3. Yhteistyö kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

2.4. Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä

2.5. Järjestyssäännöt

2.6. Poissaolojen seuraaminen

2.7. Tapaturmien ennaltaehkäisy, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

2.8. Tupakoinnin, alkoholin ja päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

2.9. Koulukuljetus

2.10. Kouluruokailu

2.11. Väkivalta, kiusaaminen ja häirintä

2.12. Äkilliset kriisi-, uhka- ja vaaratilanteet

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

- 3.1. Oppilashuolto yleisen tuen tasolla
- 3.2. Oppilashuolto tehostetun ja erityisen tuen tasolla
- 3.3. Oppilashuollollinen tuki kurinpitorangeistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä
- 3.4. Asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja menettelytavat yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä
- 3.5. Yhteistyö kouluterveydenhuollon terveystarkastuksissa
- 3.6. Sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa
- 3.7. Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

LIITTEET

LIITE 1 Koulun järjestyssäännöt

LIITE 2 Pelastussuunnitelma

LIITE 3 Toimintaohje päihteet

LIITE 4 Selvistoiminta

LIITE 5 Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

LIITE 6 Kriisisuunnitelma

LIITE 7 Oppilashuoltokertomus

LIITE 8 Suostumus oppilaan asioiden käsittelemiseen oppilashuoltoryhmässä

LIITE 9 Toimintamalli poissaoloissa

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Koulullamme on käytössä kouluterveydenhuollon, psykologin ja koulukuraattorin palvelut. He toimivat tiiviissä yhteistyössä keskenään sekä oppilaiden, perheiden ja koulun henkilökunnan kanssa. Oppilashuollon palveluja kehitetään ja seurataan jatkuvasti. Koulumme esi- ja perusopetuksen oppilaista saa tehostettua tukea 3,8 % ja erityistä tukea 6,9 % oppilaista (lukuvuosi 2018-2019). Em. oppilaiden oppimisen tukena toimii kaksi erityisopettajaa.

1.1 . Kouluterveydenhoitaja

Kouluterveydenhoitajan vastaanotto on koulullamme yhden päivän viikossa. Aamusta on varattu tunti vastaanottotoiminnalle ilman ajanvarausta. Loppupäivän terveydenhoitaja tekee terveystarkastuksia. Muulloin terveydenhoitaja on tavoitettavissa terveysasemalta koulun läheisyydestä. Kouluterveydenhuoltoon tarvittaisiin resursseja lisää.

1.2. Psykologi

Psykologin vastaanotto on koulullamme 2 päivää kuukaudessa. Psykologi tekee lähinnä tutkimuksia, mutta myös keskustelee oppilaiden kanssa. Hän tarjoaa konsultaatiota opettajille tarvittaessa.

1.3. Koulukuraattori

Koulukuraattori työskentelee koulullamme kahtena päivänä viikossa.

Koulukuraattori auttaa ja tukee oppilaita ja heidän perheitään sosiaalityön keinoin. Työ on yksittäisten lasten ja nuorten sekä koko kouluyhteisön hyvinvoinnin tukemista. Siinä edistetään oppilaiden sosiaalista kasvua ja arjen sujumista, toimintakykyä ja vuorovaikutussuhteita. Koulukuraattorilta saa tukea, kun lapsella tai nuorella on vaikeuksia koulunkäynnissä, kaverisuhteissa tai hänen elämässään tapahtuu muutoksia, jotka vaikuttavat koulunkäyntiin ja arjen hallintaan.

Koulukuraattorityön tavoitteena on oppilaiden hyvinvoinnin, myönteisen kokonaiskehityksen ja koulunkäynnin tukeminen sekä hyvinvoinnin edistäminen kouluyhteisössä sosiaalityön keinoin.

Työskentely edellyttää jatkuvaa yhteistyötä ja vuorovaikutusta vanhempien, opettajien ja muiden lapsen tai nuoren psykososiaaliseen verkostoon kuuluvien kanssa. Kuraattori ottaa vastaan oppilaita, jotka ohjautuvat esim. opettajan ja oppilashuoltoryhmien kautta tai vanhemman tai oppilaan omasta aloitteesta. Myös perheneuvola ja lastensuojelu ym. ulkopuolinen taho voi ohjata oppilaan kuraattorin luokse. Keskusteluissa kuraattorin kanssa lapset ja nuoret tulevat kuulluiksi. Kuraattori käy luokissa tutustumassa oppilaisiin havainnoiden luokkaryhmien toimintaa oppituntien aikana.

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

2.1. Oppilashuollon ohjausryhmän toiminta

Oppilashuollon ohjausryhmä kokoontuu muutaman kerran vuodessa ja keskittyy oppilaiden hyvinvointiin yhteisöllisellä tasolla. Ryhmään kuuluvat rehtori, kuraattori, psykologi, opinto-ohjaaja, erityisopettajat, terveydenhoitaja, sosiaalityöntekijä sekä tarvittaessa muita yhteistyötahoja.

Yhteistyötä koulun ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämiseksi tehdään jatkuvasti.

2.2. Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa

Oppilaanohjauksessa tehdään yhteistyötä huoltajien, kuraattorin, psykologin, kouluterveydenhoitajan ja rehtorin kanssa. Koulutuksen siirtymävaiheissa ja jatko-opintojen suunnittelussa tehdään yhteistyötä huoltajien, oppilaitosten henkilöstön ja oppilashuollon kanssa.

Oppilashuollollinen tuki koulupolun siirtymävaiheissa

Päivähoidosta esikouluun

Esiopettaja, erityisopettaja ja terveydenhoitaja käyvät läpi syksyllä yhteistyöpalaverissa sellaisten oppilaiden asioita, joilla on kehityksessään ja oppimisessaan jotain aihetta huoleen.

Esikoulusta ensimmäiselle luokalle

Esiopettaja, ensimmäisen luokan opettaja ja tarvittaessa erityisopettaja pitävät palaverin, jossa opetuksen kannalta tarvittava tieto siirretään. Lasten esiopetuksen oppimissuunnitelmat toimivat apuna keskustelussa. Lapselle, jolla on erityisen tuen päätös, järjestetään palaveri, jossa ovat mahdollisuuksien mukaan opettajien ja vanhempien lisäksi myös muut lasta kuntouttavat henkilöt. Kuraattori tapaa ensimmäisen luokan oppilaita pareittain / pienissä ryhmissä syyslukukauden aikana. Seurataan koulunkäynnin alkamista ja kaverisuhteiden kehittymistä.

Kuudennelta seitsemännelle luokalle

Seitsemännelle luokalle siirtyvien oppilaiden vanhemmille järjestetään vanhempainilta kuudennen luokan keväällä. Opinto-ohjaaja kertoo kuudesluokkalaisille seitsemännelle luokalle siirtymisestä. Oppilaille annetaan yhdessä vanhempien kanssa täytettäväksi oppilastietolomake ja valintalomake. Rehtori ja luokanopettaja käyvät keväällä kuudennen luokan oppilaat läpi luokkien muodostamista varten. Oppilaita opettanut luokanopettaja siirtää opetusta varten tarvittavan tiedon syksyllä aineenopettajille palaverissa, jossa on mukana erityisopettaja. Syyslukukauden aikana kuraattori tapaa seitsemännen luokan oppilaat henkilökohtaisesti. Keskustelunaiheena ovat mm. kaverisuhteet ja seitsemännelle luokalle siirtymisen aiheuttamat ajatukset.

Perusopetuksesta toiselle asteelle

Luokilta 7 – 9 tehdään vierailuja toisen asteen oppilaitoksiin ja oppilaitoksia käy esittäytymässä koululla. Yhdeksännen luokan oppilaiden vanhemmille järjestetään vanhempainilta. Toisen asteen oppilaitoksiin siirretään kirjallisesti tietoja oppilaista, joilla on päätös erityisestä tuesta. Tiedonsiirrosta vastaa opinto-ohjaaja yhteistyössä erityisopettajan kanssa. Vanhemmilta pyydetään lupa tiedonsiirtoon. Yhdeksännen luokan oppilaille varataan henkilökohtainen tapaaminen kuraattorin kanssa ennen kevään yhteishakua. Keskustellaan mm. sosiaalisista suhteista, elämänhallintataidoista ja suunnitelmista peruskoulun jälkeen.

2.3. Yhteistyö kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Viimeisin valvontasuunnitelman mukainen koulutilojen terveydellisten olojen tarkastus on toteutettu vuonna 2013. Tarkastuksiin kuuluvat myös palo-, terveys- ja työsuojelutarkastukset.

2.4. Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä

Terveydenhoitaja pitää yhdeksännen luokan oppilaille tunnin, jossa hän kertoo terveydenhuollosta perusopetuksen jälkeen. Terveystiedon opettaja ja terveydenhoitaja sopivat työnjaosta terveysneuvonnan suhteen.

2.5. Järjestyssäännöt

Koulun järjestyssäännöt ovat erillinen asiakirja (LIITE 1).

2.6. Poissaolojen seuraaminen

Huoltajat ilmoittavat poissaolot pääosin Wilman välityksellä. Luokanopettajat, luokanvalvojat ja kuraattori seuraavat poissaoloja. Oppilaan runsaat poissaolot herättävät aina huolen koulun henkilökunnassa ja yleensä myös huoltajissa. Oppilashuollon ohjausryhmä on laatinut toimintamallin, jossa annetaan portaittaiset toimintaohjeet poissaoloihin puuttumiseen. Toimintamallia on käsitelty opettajakunnan kanssa ja se on saanut hyväksynnän myös lasten ja perheiden palveluiden päälliköltä. Sivistyslautakunta on hyväksynyt toimintamallin (LIITE 9) käyttöön otettavaksi lukuvuodesta 2018-2019 alkaen.

Yhtenäisen toimintamallin tarkoituksena on jo varhaisessa vaiheessa puuttua poissaolojen syihin ja antaa oppilaalle ja hänen perheelleen heidän tarvitsemiaan tukitoimia. Tavoitteena on myös poissaolojen vähentyminen jatkossa.

2.7. Tapaturmien ennaltaehkäisy, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

Turvallisuuden edistämässä ja turvallisuutta vaarantavien tilanteiden ennaltaehkäisyssä noudatetaan turvallisuutta ohjaavaa lainsäädäntöä, eri oppiaineiden opetukseen laadittuja turvallisuusohjeita sekä muita paikallisia turvallisuutta koskevia linjauksia. Koulu yhteisön turvallisuutta ohjaavat myös

työturvallisuuslaki ja sen mukainen työsuojelun toimintaohjelma. Muita turvallisuutta ohjaavia säädöksiä ovat pelastuslain- ja asetuksen edellyttämä ajan tasalla oleva pelastussuunnitelma (LIITE 2).

Kiinteistönhoidon tehtäviin kuuluu koulurakennuksen ja –ympäristön kunnossapito. Jokaisella henkilökuntaan kuuluvalla on velvollisuus ilmoittaa havaitsemistaan puutteista tai rikkoutumisista. Oppilaita ohjataan pitämään huolta yhteisistä tiloista ja tavaroista. Järjestyssäännöt tukevat myös tapaturmien ennaltaehkäisyä. Ne käydään läpi syksyisin oppilaiden kanssa. Myös terveystarkastaja ja työsuojelutarkastaja osaltaan huolehtivat oppimis- ja työympäristön turvallisuudesta. Palokunta ja koulupoliisi perehdyttävät omalta osaltaan oppilaita ja henkilökuntaa turvallisuuden edistämiseen.

Erillinen pelastussuunnitelma sisältää tarkemmat toimintaohjeet tapaturmien ennaltaehkäisyyn ja niissä toimimiseen. Henkilökunta on velvoitettu perehtymään siihen syksyisin. Pelastautumista harjoitellaan säännöllisesti kaksi kertaa lukuvuodessa yhdessä koko koulun henkilökunnan ja oppilaiden kanssa.

Henkilökunta antaa ensiapua tarvittaessa. Suurin osa henkilökunnasta on suorittanut ensiapu 1 –kurssin. Tarvittaessa ohjataan oppilas terveydenhuollon piiriin.

2.8. Tupakoinnin, alkoholin ja päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Erillinen suunnitelma liittyen tupakoinnin, alkoholin ja päihteiden käytön ehkäisemiseen ja niiden käyttöön puuttumiseen sisältää tarkemmat tiedot ja toimintaohjeet (LIITTEET 3 ja 4).

2.9. Koulukuljetus

Koulukuljetus järjestetään osana oppilashuoltoa lakisääteisesti tarvittaessa kaikille, joilla on koulumatkaa yli viisi kilometriä tai jos oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen koulukuljetus katsotaan tarpeelliseksi. Talvikuljetus järjestetään oppilaille, joiden koulumatka on yli neljä kilometriä. Koulukuljetus järjestetään 0.-3.-luokkien oppilaille, joilla koulumatka on yli kolme kilometriä. Lisäksi huoltajat voivat anoa lapselleen erikseen määritellyillä perusteilla kuljetusta. Perusopetuslain 38§ mukaan ”oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian

vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.” Näillä perusteilla koulukuljetusta anotaan sivistyslautakunnalta.

Lukujärjestykset ja kyyditysreitit pyritään suunnittelemaan siten, että odotusajat jäisivät mahdollisimman lyhyiksi. Varsinaisten odotustuntien ajaksi järjestetään valvonta.

Koulukuljetusten aikana noudatetaan koulun järjestyssääntöjä ja kuljettajien antamia ohjeita niin turvallisuuteen kuin käytökseen liittyen.

2.10. Kouluruokailu

Opetukseen osallistuvalla on annettava jokaisena työpäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton ateria. Kouluruokailulla tuetaan oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Kouluruokailun ja koulupäivän aikana mahdollisesti tarjottavien välipalojen järjestämisessä otetaan huomioon kouluruokailun terveydellinen ja sosiaalinen merkitys, ravitsemus- ja tapakasvatuksen tavoitteet sekä ruokailutauon virkistystehtävä. Oppilaille annetaan mahdollisuus osallistua kouluruokailun suunnitteluun ja toteuttamiseen, mikä tukee osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Kouluruokailun järjestämisessä tarvitaan yhteistyötä koulun ja ruokailusta vastaavan henkilöstön kesken. Yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja kouluterveydenhuollon henkilöstön kanssa sovitaan tukitoimista ja seurannasta oppilaan yksilöllisissä ravitsemukseen sekä terveyden tai sairauden hoitoon liittyvissä tarpeissa.

Koululounaan suunnittelussa huomioidaan ravitsemussuositukset ja erityisruokavaliot. Koulun keittiöhenkilöstö sitoutuu oheiskasvattajina ohjaamaan oppilaita. Ruokailijoiden mielipiteitä kuullaan päivittäin. Joka kevät arvioidaan yhteisesti ja koulukohtaisesti kulunutta lukuvuotta ja mietitään, miten tavoitteisiin on päästy. Laatua ja asiakastyytyväisyyttä mitataan lukuvuoden aikana, ja niitä sitoudutaan tarvittaessa parantamaan.

Kouluruokailun tavoitteet

- **Terveyttä edistävien ruokatottumusten opettaminen**

Ravitsemustietoisuutta lisätään yhteistyössä opettajien kanssa järjestämällä teemoja ja näyttelyitä terveellisistä ruoka-aineista ja kertomalla niiden valinnoista, esim. suola ja rasva. Oppilaille annetaan tietoisukuja aiheesta ja kootaan ravitsemustietopaketteja.

- **Suomalaisen ruokakulttuurin välittäminen**

Koululounaalla tarjotaan suomalaista perusruokaa ja raaka-aineiden hankinnoissa huomioidaan eri vuodenajat ja suomalaiset raaka-aineet. Koulujen juhlat ja teemapäivät huomioidaan ja juhlapäivinä tarjotaan perinteisiä juhlaruokia.

- **Kansainvälisyyskasvatuksen tukeminen**

Kansallisen ja kansainvälisen ruoka- ja tapakulttuurin tuntemusta lisätään erilaisilla teemaviikoilla yhteistyössä koulun henkilökunnan kanssa.

- **Esteettisyyden vaaliminen**

Kouluruokailussa kiinnitetään päivittäin huomiota ruoan esillepanoon, ruokailuympäristön viihtyisyyteen ja kattauksiin. Estetiikka on erittäin tärkeä juhlaruokailussa.

- **Ympäristökasvatuksen tukeminen**

Koulun ympäristökasvatusta tuetaan ohjaamalla oppilaita mm. oikeaan jätteiden kierrätykseen.

- **Yhteistyö koulujen eri sidosryhmien kanssa**

Koulun keittiöhenkilöstö osallistuu pyydettyä vanhempaniltoihin ja tekee yhteistyötä kotien ja koulun henkilökunnan kanssa.

- **Oppilaan ohjaaminen työn tekoon ja sen arvostamiseen**

Koulun keittiöhenkilöstö tukee oppilaan kehittymistä työn arvostamiseen ja vastuullisuuteen. Oppilas osallistuu kouluruokailun järjestämiseen ja keittiötyöhön.

2.11. Väkivalta, kiusaaminen ja häirintä

Erillisestä suunnitelmasta oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä löytyvät tarkemmat tiedot ja toimintatavat aihe-alueeseen liittyen (LIITE 5).

2.12. Äkilliset kriisi-, uhka- ja vaaratilanteet

Erillisessä kriisisuunnitelmasta (LIITE 6) löytyvät neuvot ja toimintaohjeet äkillisiin kriisi-, uhka- ja vaaratilanteisiin. Henkilökunta perehdytetään suunnitelmaan vuosittain. Suunnitelma tarkistetaan vuosittain ja päivitetään tarvittaessa.

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

3.1. Oppilashuolto yleisen tuen tasolla

Yleinen tuki oppilashuollossa tarkoittaa kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien antamaa tukea oppilaalle; välittämistä, kiinnostusta oppilaan asioista, kuuntelua. Nämä kuuluvat opetuksen ohella kaikkien opettajien perustehtävään. Yleinen tuki toteutuu yhteistyössä kodin kanssa.

Yleisen tuen tasolla opettajien huolen voi herättää esimerkiksi oppilaan lisääntyneet poissaolot, koulumenestyksen heikentyminen, yksinäisyys, riittäisyys, levottomuus, kiusaaminen, epämääräiset tai aggressiiviset puheet tai muu muutos käyttäytymisessä.

3.2. Oppilashuolto tehostetun ja erityisen tuen tasolla

Tehostetun ja erityisen tuen tasolla arvioidaan lisääntyneen tuen tarve ja järjestetään monialainen tuki.

Esimerkkejä kuka tukee opettajan työtä, kun huoli kasvaa ja tarvitaan monialaista lisätukea:

- toisen opettajan vertaistuki
- erityisopettaja/psykologi/kuraattori: oppimisen ja työskentelytaitojen ongelmat, käyttäytymisen ja sosiaalisen vuorovaikutuksen ongelmat, kouluhaluttomuus,
- terveydenhoitaja: runsaat sairauspoissaolot, uupuminen, syömisongelmat
- rehtori: vakavat ongelmat, käytösongelmat, luvattomat toistuvat poissaolot
- opinto-ohjaaja: koulunkäynnin sujuminen, kouluhaluttomuus
- sosiaalityöntekijä: perhetyö, lastensuojelu

Tarvittaessa arvioidaan, vaatiiko huolen aihe oppilaskohtaista monialaista palaveria. Palaverin kokoonkutsujana toimii yleensä rehtori. Tavoitteena on, että huoltajat ja lapsi (ikätaaso huomioiden) osallistuvat häntä koskeviin palavereihin.

Tukimuodot yleisen, tehostetun ja erityisen tuen tasoilla

Tuen taso	Pedagoginen tuki	Kodin ja koulun yhteistyö	Moniammatillinen tuki	Koulun ulkopuolinen tuki
Yleinen tuki, pieni huoli	-eriyttäminen -tukiopetus -osa-aikainen erityisopetus -samanaikaisopetus -koulunkäynti-avustaja	-oppilaan ja huoltajien kuunteleminen, vuorovaikutuksellinen keskustelu; osallisuus	-asioihin puututaan välittömästi koulun arjessa -yhteistyö opettajien välillä	- perusterveyden -huolto -muut peruspalvelut
Tehostettu tuki, huoli kasvanut tai useita huolen aiheita	-pedagoginen arvio -oppimissuunnitelma -yleisen tuen suunnitelmallinen käyttö	- oppilaan ja huoltajien kuunteleminen, vuorovaikutuksellinen keskustelu; osallisuus -palaveri oppimissuunnitelman laatimista varten	-moniammatillinen yhteistyö -asiantuntijaryhmä -oppilaspalaverit -tukitoimien suunnittelu ja seuranta	- perusterveyden -huolto -lastensuojelu
Erityinen tuki, suuri huoli	-pedagoginen selvitys -psykologin tai muun asiantuntijan lausunto -päätös erityisestä tuesta -HOJKS	- oppilaan ja huoltajien kuunteleminen, vuorovaikutuksellinen keskustelu; osallisuus -HOJKS -palaveri	-moniammatillinen yhteistyö - asiantuntijaryhmä -oppilaspalaverit -tukitoimien suunnittelu ja seuranta	-erikoissairaanhoido -lastensuojelu -yhteistyö muiden tahojen kanssa

	-henkilökohtainen koulunkäyntiavustaj a			
--	---	--	--	--

Kun oppilas menee sairaalaopetukseen ja palaa sieltä omaan kouluun, on yhteistyö ja tietojen välitys erittäin tärkeää. Kunnassamme ei ole joustavaa perusopetusta.

3.3. Oppilashuollollinen tuki kurinpitorangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Oppilaalle, jonka käyttäytyminen on aiheuttanut kurinpitorangaistuksen tai jolta opetus on evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi, järjestetään tarvittava oppilashuolto. Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitorangaistuksia. Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus, joka estää määräajaksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Näissä tilanteissa oppilaan tuki suunnitellaan monialaisesti ja tapauskohtaisesti asiantuntijaryhmässä.

3.4. Asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja menettelytavat yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä

Ensimmäisen kerran huoli oppilaasta (oppiminen, käytös, poissaolot, terveys, kaverisuhteet ym.):

→ luokanopettaja/luokanvalvoja ottaa yhteyttä huoltajaan ja keskustelee oppilaan kanssa

→ sovitaan huoltajan kanssa jatkotoimista

Huoli oppilaasta jatkuu em. toimien jälkeen tai huoli oppilaasta vaatii voimakkaampia toimia:

→ esitys rehtorille asian käsittelemiseksi asiantuntijaryhmässä

→ asiantuntijaryhmä koolle mahdollisimman pian (luokanopettaja/luokanvalvoja kutsuu vanhemmat, rehtori muut osallistujat), suostumus pyydettävä

→ huoltaja/-t ja yleensä myös oppilas (asiasta ja ikätasosta riippuen) kutsutaan aina mukaan

→ sovitaan jatkotoimista, vastuista ja seurannasta

Asiantuntijaryhmän kokoonpano ja työnjako

- ryhmään kuuluvat:
 - vakiojäsenenä rehtori ja kuraattori
 - vaihtuvina jäseninä:
 - luokanopettaja/luokanvalvoja (oman valvontaluokan oppilasta koskeva asia)
 - opinto-ohjaaja (jos 7-9- luokkien oppilasta koskeva asia)
 - erityisopettaja (jos on tarpeen ja sen mukaan kenen oppilas)
 - terveydenhoitaja (tarpeen mukaan)
 - psykologi (tarpeen mukaan)
 - lastensuojelun sosiaalityöntekijä (tarpeen mukaan)
 - tarvittaessa muita asiantuntijoita
- palaveriin kutsutaan aina mukaan huoltaja/-t ja yleensä myös oppilas
- ryhmän puheenjohtajana toimii yleensä rehtori
- oppilashuoltokertomuksen (LIITE 7) palaverista laatii oppilaan luokanopettaja tai luokanvalvoja
- oppilashuoltokertomus toimitetaan huoltajille kirjepostina

Oppilashuoltokertomukset ja muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan oppilashuoltorekisteriin. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää rekisteriä. Yksittäistä oppilasta koskevat oppilashuoltorekisteriin tallennetut tiedot ovat salassa pidettäviä. Oppilashuoltokertomukset säilytetään perusopetuksen ajan ja arkistoidaan oppilaan siirtyessä muualle opiskelemaan tai jatko-opintoihin.

Yksittäisen oppilaan asian käsittely asiantuntijaryhmässä sekä ryhmän kokoonpano perustuvat oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä (LIITE 8). Huoltajien suostumusta ei tarvita tehostettuun ja erityiseen tukeen liittyviin

käsittelyihin ja selvitysten laadintaan, jotka tehdään monialaisessa yhteistyössä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa.

3.5. Yhteistyö kouluterveydenhuollon terveystarkastuksissa

Kouluterveydenhuollon säädöspohja on terveydenhuoltolaissa (1326/2010). Sen 16 §: n mukaan kouluterveydenhuoltoon sisältyvät

- kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen sekä seuranta
- vuosiluokittain oppilaan kasvun, terveyden ja hyvinvoinnin seuraaminen ja edistäminen
- oppilaan vanhempien ja huoltajien kasvatustyön tukeminen
- oppilaan suun terveydenhuolto
- oppilaan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen ja tukeminen, pitkäaikaisesti sairaan lapsen omahoidon tukeminen sekä jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaminen
- oppilaan terveydentilan toteamista varten tarpeelliset erikoistutkimukset

Kouluterveydenhuollon valtakunnallisesti yhtenäinen laatu- ja palvelutaso varmistetaan asetuksella (Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 338/2011).

Kouluterveydenhuollon henkilöstö, kouluterveydenhoitajat ja -lääkärit, ovat avainasemassa ongelmien varhaisessa havaitsemisessa ja tuen tarjoamisessa. Kouluterveydenhuoltoon kuuluvat vuosittaiset terveystarkastukset. 1., 5. ja 8. luokan terveystarkastukset ovat laajoja. Terveystarkastukseen sisältyy aina yksilöllinen terveysneuvonta.

Laajassa terveystarkastuksessa kouluterveydenhoitaja ja lääkäri arvioivat yhdessä oppilaan terveyden ja hyvinvoinnin lisäksi aina myös koko perheen hyvinvointia ja vanhemmat kutsutaan mukaan. Tarkastukseen sisältyy vanhempien haastattelu sekä opettajan arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa ja tarvittaessa tehdään yhteistyötä muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa. Terveyden edistämisen lisäksi tavoitteena on tunnistaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa oppilaan ja hänen perheensä erityisen tuen tarpeet ja järjestää tarvittava tuki sekä seurata tilanteen edistymistä yhdessä laaditun suunnitelman mukaisesti.

3.6. Sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Luokkatilanteissa ja eri oppiaineissa huomioidaan oppilaan mahdollinen sairaus. Tavoitteena on, että oppilas pystyy mahdollisimman täysipainoisesti osallistumaan koulunkäyntiin ja opetukseen. Oppilaan kouluaikana tarvittavaan lääkitykseen tehdään vanhempien kanssa kirjallinen sopimus, jossa asian toteuttaminen sovitaan. Erikoisruokavaliot huomioidaan yksilöllisesti ruokailun yhteydessä.

3.7. Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa

Vapaa-aikatoimi toteuttaa Selvis-toimintaa yhteistyössä koulun kanssa. Toiminnan tarkoituksena on ennaltaehkäistä lasten ja nuorten päihteiden käyttöä. Vapaa-aikatoimen ja 4H:n työntekijät ovat kerran viikossa tavattavissa Kilpukan aulassa ruokavälitunnilla. 4H-toiminta tukee oppilaiden hyvinvointia kerhotoiminnan muodossa. Seurakunnan työntekijöitä on kerran kuussa oppilaiden tavattavissa Kilpukan aulassa.

Yhteistyötä tehdään myös poliisin ja pelastuslaitoksen kanssa. Koulupoliisi ja koulupalomies käyvät säännöllisesti koululla pitämässä oppitunteja eri luokka-asteille.

Nuorisolain mukainen monialainen ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa suunnittelemaan ja toteuttamaan nuorisolaissa määrättyjä tehtäviä.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Opetussuunnitelma ja oppilashuoltosuunnitelma esitellään vanhempainyhdistyksessä ja sivistyslautakunnassa, joissa on oppilaiden huoltajia. Asioita esitellään myös vanhempainilloissa. Toimintaa arvioidaan mahdollisesti huoltajille ja oppilaille suunnatuilla kyselyillä.

Oppilashuollon periaatteista ja toimintatavoista tiedotetaan oppilaille ja huoltajille Wilmassa ja Pedanetissä. Yhteistyötahoille tiedotus hoidetaan sähköpostitse.

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opetuksen järjestäjä seuraa koulun oppilashuoltosuunnitelman toteutumista. Koulun oppilashuollon ohjausryhmä seuraa säännöllisesti suunnitelman toteutumista. Koululla tehdään joka toinen vuosi kouluterveyskysely, jonka avulla pystytään seuraamaan oppilashuoltoon liittyviä asioita. Tulokset esitellään opettajille, oppilashuoltohenkilöstölle, kyselyyn vastanneille oppilaille, vanhempainyhdistykselle ja sivistyslautakunnalle. Kouluterveyskysely omalta osaltaan auttaa kiinnittämään huomiota ja kohdentamaan resursseja oikeisiin asioihin.

Henkilöstö perehdytetään oppilashuoltosuunnitelmaan vuosittain. Oppilaiden ja huoltajien perehdyttäminen oppilashuoltoon toteutetaan Wilman ja vanhempainiltojen välityksellä. Oppilashuollon toimintaohjeita päivitetään tarvittaessa. Niiden toteutumista seurataan ja arvioidaan jatkuvasti.

KOIVUPUHDON KOULUN ESI- JA PERUSOPETUKSEN OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA

Oppilashuoltosuunnitelma sisällysluettelo (hyv. siv.ltk 5.6.2014/§14)

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

1.1. Kouluterveydenhoitaja

1.2. Psykologi

1.3. Koulukuraattori

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

2.1. Oppilashuollon ohjausryhmän toiminta

2.2. Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa

2.3. Yhteistyö kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

2.4. Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä

2.5. Järjestyssäännöt

2.6. Poissaolojen seuraaminen

2.7. Tapaturmien ennaltaehkäisy, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

2.8. Tupakoinnin, alkoholin ja päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

2.9. Koulukuljetus

2.10. Kouluruokailu

2.11. Väkivalta, kiusaaminen ja häirintä

2.12. Äkilliset kriisi-, uhka- ja vaaratilanteet

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

- 3.1. Oppilashuolto yleisen tuen tasolla
- 3.2. Oppilashuolto tehostetun ja erityisen tuen tasolla
- 3.3. Oppilashuollollinen tuki kurinpitovierasta tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä
- 3.4. Asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja menettelytavat yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä
- 3.5. Yhteistyö kouluterveydenhuollon terveystarkastuksissa
- 3.6. Sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa
- 3.7. Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

LIITTEET

LIITE 1 Koulun järjestyssäännöt

LIITE 2 Pelastussuunnitelma

LIITE 3 Toimintaohje päihteet

LIITE 4 Selvistöiminta

LIITE 5 Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

LIITE 6 Kriisisuunnitelma

LIITE 7 Oppilashuoltokertomus

LIITE 8 Suostumus oppilaan asioiden käsittelemiseen oppilashuoltoryhmässä

LIITE 9 Toimintamalli poissaoloissa

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Koulullamme on käytössä kouluterveydenhuollon, psykologin ja koulukuraattorin palvelut. He toimivat tiiviissä yhteistyössä keskenään sekä oppilaiden, perheiden ja koulun henkilökunnan kanssa. Oppilashuollon palveluja kehitetään ja seurataan jatkuvasti. Koulumme esi- ja perusopetuksen oppilaista saa tehostettua tukea 3,8 % ja erityistä tukea 6,9 % oppilaista (lukuvuosi 2018-2019). Em. oppilaiden oppimisen tukena toimii kaksi erityisopettajaa.

1.1 . Kouluterveydenhoitaja

Kouluterveydenhoitajan vastaanotto on koulullamme yhden päivän viikossa. Aamusta on varattu tunti vastaanottotoiminnalle ilman ajanvarausta. Loppupäivän terveydenhoitaja tekee terveystarkastuksia. Muulloin terveydenhoitaja on tavoitettavissa terveysasemalta koulun läheisyydestä. Kouluterveydenhuoltoon tarvittaisiin resursseja lisää.

1.2. Psykologi

Psykologin vastaanotto on koulullamme 2 päivää kuukaudessa. Psykologi tekee lähinnä tutkimuksia, mutta myös keskustelee oppilaiden kanssa. Hän tarjoaa konsultaatiota opettajille tarvittaessa.

1.3. Koulukuraattori

Koulukuraattori työskentelee koulullamme kahtena päivänä viikossa.

Koulukuraattori auttaa ja tukee oppilaita ja heidän perheitään sosiaalityön keinoin. Työ on yksittäisten lasten ja nuorten sekä koko kouluyhteisön hyvinvoinnin tukemista. Siinä edistetään oppilaiden sosiaalista kasvua ja arjen sujumista, toimintakykyä ja vuorovaikutussuhteita. Koulukuraattorilta saa tukea, kun lapsella tai nuorella on vaikeuksia koulunkäynnissä, kaverisuhteissa tai hänen elämässään tapahtuu muutoksia, jotka vaikuttavat koulunkäyntiin ja arjen hallintaan.

Koulukuraattorityön tavoitteena on oppilaiden hyvinvoinnin, myönteisen kokonaiskehityksen ja koulunkäynnin tukeminen sekä hyvinvoinnin edistäminen kouluyhteisössä sosiaalityön keinoin.

Työskentely edellyttää jatkuvaa yhteistyötä ja vuorovaikutusta vanhempien, opettajien ja muiden lapsen tai nuoren psykososiaaliseen verkostoon kuuluvien kanssa. Kuraattori ottaa vastaan oppilaita, jotka ohjautuvat esim. opettajan ja oppilashuoltoryhmien kautta tai vanhemman tai oppilaan omasta aloitteesta. Myös perheneuvola ja lastensuojelu ym. ulkopuolinen taho voi ohjata oppilaan kuraattorin luokse. Keskusteluissa kuraattorin kanssa lapset ja nuoret tulevat kuulluiksi. Kuraattori käy luokissa tutustumassa oppilaisiin havainnoiden luokkaryhmien toimintaa oppituntien aikana.

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

2.1. Oppilashuollon ohjausryhmän toiminta

Oppilashuollon ohjausryhmä kokoontuu muutaman kerran vuodessa ja keskittyy oppilaiden hyvinvointiin yhteisöllisellä tasolla. Ryhmään kuuluvat rehtori, kuraattori, psykologi, opinto-ohjaaja, erityisopettajat, terveydenhoitaja, sosiaalityöntekijä sekä tarvittaessa muita yhteistyötahoja.

Yhteistyötä koulun ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämiseksi tehdään jatkuvasti.

2.2. Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa

Oppilaanohjauksessa tehdään yhteistyötä huoltajien, kuraattorin, psykologin, kouluterveydenhoitajan ja rehtorin kanssa. Koulutuksen siirtymävaiheissa ja jatko-opintojen suunnittelussa tehdään yhteistyötä huoltajien, oppilaitosten henkilöstön ja oppilashuollon kanssa.

Oppilashuollollinen tuki koulupolun siirtymävaiheissa

Päivähoidosta esikouluun

Esiopettaja, erityisopettaja ja terveydenhoitaja käyvät läpi syksyllä yhteistyöpalaverissa sellaisten oppilaiden asioita, joilla on kehityksessään ja oppimisessaan jotain aihetta huoleen.

Esikoulusta ensimmäiselle luokalle

Esiopettaja, ensimmäisen luokan opettaja ja tarvittaessa erityisopettaja pitävät palaverin, jossa opetuksen kannalta tarvittava tieto siirretään. Lasten esiopetuksen oppimissuunnitelmat toimivat apuna keskustelussa. Lapselle, jolla on erityisen tuen päätös, järjestetään palaveri, jossa ovat mahdollisuuksien mukaan opettajien ja vanhempien lisäksi myös muut lasta kuntouttavat henkilöt. Kuraattori tapaa ensimmäisen luokan oppilaita pareittain / pienissä ryhmissä syyslukukauden aikana. Seurataan koulunkäynnin alkamista ja kaverisuhteiden kehittymistä.

Kuudennelta seitsemännelle luokalle

Seitsemännelle luokalle siirtyvien oppilaiden vanhemmille järjestetään vanhempainilta kuudennen luokan keväällä. Opinto-ohjaaja kertoo kuudesluokkalaisille seitsemännelle luokalle siirtymisestä. Oppilaille annetaan yhdessä vanhempien kanssa täytettäväksi oppilastietolomake ja valintalomake. Rehtori ja luokanopettaja käyvät keväällä kuudennen luokan oppilaat läpi luokkien muodostamista varten. Oppilaita opettanut luokanopettaja siirtää opetusta varten tarvittavan tiedon syksyllä aineenopettajille palaverissa, jossa on mukana erityisopettaja. Syyslukukauden aikana kuraattori tapaa seitsemännen luokan oppilaat henkilökohtaisesti. Keskustelunaiheena ovat mm. kaverisuhteet ja seitsemännelle luokalle siirtymisen aiheuttamat ajatukset.

Perusopetuksesta toiselle asteelle

Luokilta 7 – 9 tehdään vierailuja toisen asteen oppilaitoksiin ja oppilaitoksia käy esittäytymässä koululla. Yhdeksännen luokan oppilaiden vanhemmille järjestetään vanhempainilta. Toisen asteen oppilaitoksiin siirretään kirjallisesti tietoja oppilaista, joilla on päätös erityisestä tuesta. Tiedonsiirrosta vastaa opinto-ohjaaja yhteistyössä erityisopettajan kanssa. Vanhemmilta pyydetään lupa tiedonsiirtoon. Yhdeksännen luokan oppilaille varataan henkilökohtainen tapaaminen kuraattorin kanssa ennen kevään yhteishakua. Keskustellaan mm. sosiaalisista suhteista, elämänhallintataidoista ja suunnitelmista peruskoulun jälkeen.

2.3. Yhteistyö kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Viimeisin valvontasuunnitelman mukainen koulutilojen terveydellisten olojen tarkastus on toteutettu vuonna 2013. Tarkastuksiin kuuluvat myös palo-, terveys- ja työsuojelutarkastukset.

2.4. Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä

Terveydenhoitaja pitää yhdeksännen luokan oppilaille tunnin, jossa hän kertoo terveydenhuollosta perusopetuksen jälkeen. Terveystiedon opettaja ja terveydenhoitaja sopivat työnjaosta terveysneuvonnan suhteen.

2.5. Järjestyssäännöt

Koulun järjestyssäännöt ovat erillinen asiakirja (LIITE 1).

2.6. Poissaolojen seuraaminen

Huoltajat ilmoittavat poissaolot pääosin Wilman välityksellä. Luokanopettajat, luokanvalvojat ja kuraattori seuraavat poissaoloja. Oppilaan runsaat poissaolot herättävät aina huolen koulun henkilökunnassa ja yleensä myös huoltajissa. Oppilashuollon ohjausryhmä on laatinut toimintamallin, jossa annetaan portaittaiset toimintaohjeet poissaoloihin puuttumiseen. Toimintamallia on käsitelty opettajakunnan kanssa ja se on saanut hyväksynnän myös lasten ja perheiden palveluiden päälliköltä. Sivistyslautakunta on hyväksynyt toimintamallin (LIITE 9) käyttöön otettavaksi lukuvuodesta 2018-2019 alkaen.

Yhtenäisen toimintamallin tarkoituksena on jo varhaisessa vaiheessa puuttua poissaolojen syihin ja antaa oppilaalle ja hänen perheelleen heidän tarvitsemiaan tukitoimia. Tavoitteena on myös poissaolojen vähentyminen jatkossa.

2.7. Tapaturmien ennaltaehkäisy, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

Turvallisuuden edistämässä ja turvallisuutta vaarantavien tilanteiden ennaltaehkäisyssä noudatetaan turvallisuutta ohjaavaa lainsäädäntöä, eri oppiaineiden opetukseen laadittuja turvallisuusohjeita sekä muita paikallisia turvallisuutta koskevia linjauksia. Koulu yhteisön turvallisuutta ohjaavat myös

työturvallisuuslaki ja sen mukainen työsuojelun toimintaohjelma. Muita turvallisuutta ohjaavia säädöksiä ovat pelastuslain- ja asetuksen edellyttämä ajan tasalla oleva pelastussuunnitelma (LIITE 2).

Kiinteistönhoidon tehtäviin kuuluu koulurakennuksen ja –ympäristön kunnossapito. Jokaisella henkilökuntaan kuuluvalla on velvollisuus ilmoittaa havaitsemistaan puutteista tai rikkoutumisista. Oppilaita ohjataan pitämään huolta yhteisistä tiloista ja tavaroista. Järjestyssäännöt tukevat myös tapaturmien ennaltaehkäisyä. Ne käydään läpi syksyisin oppilaiden kanssa. Myös terveystarkastaja ja työsuojelutarkastaja osaltaan huolehtivat oppimis- ja työympäristön turvallisuudesta. Palokunta ja koulupoliisi perehdyttävät omalta osaltaan oppilaita ja henkilökuntaa turvallisuuden edistämiseen.

Erillinen pelastussuunnitelma sisältää tarkemmat toimintaohjeet tapaturmien ennaltaehkäisyyn ja niissä toimimiseen. Henkilökunta on velvoitettu perehtymään siihen syksyisin. Pelastautumista harjoitellaan säännöllisesti kaksi kertaa lukuvuodessa yhdessä koko koulun henkilökunnan ja oppilaiden kanssa.

Henkilökunta antaa ensiapua tarvittaessa. Suurin osa henkilökunnasta on suorittanut ensiapu 1 –kurssin. Tarvittaessa ohjataan oppilas terveydenhuollon piiriin.

2.8. Tupakoinnin, alkoholin ja päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Erillinen suunnitelma liittyen tupakoinnin, alkoholin ja päihteiden käytön ehkäisemiseen ja niiden käyttöön puuttumiseen sisältää tarkemmat tiedot ja toimintaohjeet (LIITTEET 3 ja 4).

2.9. Koulukuljetus

Koulukuljetus järjestetään osana oppilashuoltoa lakisääteisesti tarvittaessa kaikille, joilla on koulumatkaa yli viisi kilometriä tai jos oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen koulukuljetus katsotaan tarpeelliseksi. Talvikuljetus järjestetään oppilaille, joiden koulumatka on yli neljä kilometriä. Koulukuljetus järjestetään 0.-3.-luokkien oppilaille, joilla koulumatka on yli kolme kilometriä. Lisäksi huoltajat voivat anoa lapselleen erikseen määritellyillä perusteilla kuljetusta. Perusopetuslain 38§ mukaan ”oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian

vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.” Näillä perusteilla koulukuljetusta anotaan sivistyslautakunnalta.

Lukujärjestykset ja kyyditysreitit pyritään suunnittelemaan siten, että odotusajat jäisivät mahdollisimman lyhyiksi. Varsinaisten odotustuntien ajaksi järjestetään valvonta.

Koulukuljetusten aikana noudatetaan koulun järjestyssääntöjä ja kuljettajien antamia ohjeita niin turvallisuuteen kuin käytökseen liittyen.

2.10. Kouluruokailu

Opetukseen osallistuvalla on annettava jokaisena työpäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton ateria. Kouluruokailulla tuetaan oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Kouluruokailun ja koulupäivän aikana mahdollisesti tarjottavien välipalojen järjestämisessä otetaan huomioon kouluruokailun terveydellinen ja sosiaalinen merkitys, ravitsemus- ja tapakasvatuksen tavoitteet sekä ruokailutauon virkistystehtävä. Oppilaille annetaan mahdollisuus osallistua kouluruokailun suunnitteluun ja toteuttamiseen, mikä tukee osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Kouluruokailun järjestämisessä tarvitaan yhteistyötä koulun ja ruokailusta vastaavan henkilöstön kesken. Yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja kouluterveydenhuollon henkilöstön kanssa sovitaan tukitoimista ja seurannasta oppilaan yksilöllisissä ravitsemukseen sekä terveyden tai sairauden hoitoon liittyvissä tarpeissa.

Koululounaan suunnittelussa huomioidaan ravitsemussuositukset ja erityisruokavaliot. Koulun keittiöhenkilöstö sitoutuu oheiskasvattajina ohjaamaan oppilaita. Ruokailijoiden mielipiteitä kuullaan päivittäin. Joka kevät arvioidaan yhteisesti ja koulukohtaisesti kulunutta lukuvuotta ja mietitään, miten tavoitteisiin on päästy. Laatua ja asiakastyytyväisyyttä mitataan lukuvuoden aikana, ja niitä sitoudutaan tarvittaessa parantamaan.

Kouluruokailun tavoitteet

- **Terveyttä edistävien ruokatottumusten opettaminen**

Ravitsemustietoisuutta lisätään yhteistyössä opettajien kanssa järjestämällä teemoja ja näyttelyitä terveellisistä ruoka-aineista ja kertomalla niiden valinnoista, esim. suola ja rasva. Oppilaille annetaan tietoisukuja aiheesta ja kootaan ravitsemustietopaketteja.

- **Suomalaisen ruokakulttuurin välittäminen**

Koululounaalla tarjotaan suomalaista perusruokaa ja raaka-aineiden hankinnoissa huomioidaan eri vuodenajat ja suomalaiset raaka-aineet. Koulujen juhlat ja teemapäivät huomioidaan ja juhlapäivinä tarjotaan perinteisiä juhlaruokia.

- **Kansainvälisyyskasvatuksen tukeminen**

Kansallisen ja kansainvälisen ruoka- ja tapakulttuurin tuntemusta lisätään erilaisilla teemaviikoilla yhteistyössä koulun henkilökunnan kanssa.

- **Esteettisyyden vaaliminen**

Kouluruokailussa kiinnitetään päivittäin huomiota ruoan esillepanoon, ruokailuympäristön viihtyisyyteen ja kattauksiin. Estetiikka on erittäin tärkeä juhlaruokailussa.

- **Ympäristökasvatuksen tukeminen**

Koulun ympäristökasvatusta tuetaan ohjaamalla oppilaita mm. oikeaan jätteiden kierrätykseen.

- **Yhteistyö koulujen eri sidosryhmien kanssa**

Koulun keittiöhenkilöstö osallistuu pyydettyä vanhempaniltoihin ja tekee yhteistyötä kotien ja koulun henkilökunnan kanssa.

- **Oppilaan ohjaaminen työn tekoon ja sen arvostamiseen**

Koulun keittiöhenkilöstö tukee oppilaan kehittymistä työn arvostamiseen ja vastuullisuuteen. Oppilas osallistuu kouluruokailun järjestämiseen ja keittiötyöhön.

2.11. Väkivalta, kiusaaminen ja häirintä

Erillisestä suunnitelmasta oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä löytyvät tarkemmat tiedot ja toimintatavat aihe-alueeseen liittyen (LIITE 5).

2.12. Äkilliset kriisi-, uhka- ja vaaratilanteet

Erillisessä kriisisuunnitelmasta (LIITE 6) löytyvät neuvot ja toimintaohjeet äkillisiin kriisi-, uhka- ja vaaratilanteisiin. Henkilökunta perehdytetään suunnitelmaan vuosittain. Suunnitelma tarkistetaan vuosittain ja päivitetään tarvittaessa.

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

3.1. Oppilashuolto yleisen tuen tasolla

Yleinen tuki oppilashuollossa tarkoittaa kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien antamaa tukea oppilaalle; välittämistä, kiinnostusta oppilaan asioista, kuuntelua. Nämä kuuluvat opetuksen ohella kaikkien opettajien perustehtävään. Yleinen tuki toteutuu yhteistyössä kodin kanssa.

Yleisen tuen tasolla opettajien huolen voi herättää esimerkiksi oppilaan lisääntyneet poissaolot, koulumenestyksen heikentyminen, yksinäisyys, riittäisyys, levottomuus, kiusaaminen, epämääräiset tai aggressiiviset puheet tai muu muutos käyttäytymisessä.

3.2. Oppilashuolto tehostetun ja erityisen tuen tasolla

Tehostetun ja erityisen tuen tasolla arvioidaan lisääntyneen tuen tarve ja järjestetään monialainen tuki.

Esimerkkejä kuka tukee opettajan työtä, kun huoli kasvaa ja tarvitaan monialaista lisätukea:

- toisen opettajan vertaistuki
- erityisopettaja/psykologi/kuraattori: oppimisen ja työskentelytaitojen ongelmat, käyttäytymisen ja sosiaalisen vuorovaikutuksen ongelmat, kouluhaluttomuus,
- terveydenhoitaja: runsaat sairauspoissaolot, uupuminen, syömisongelmat
- rehtori: vakavat ongelmat, käytösongelmat, luvattomat toistuvat poissaolot
- opinto-ohjaaja: koulunkäynnin sujuminen, kouluhaluttomuus
- sosiaalityöntekijä: perhetyö, lastensuojelu

Tarvittaessa arvioidaan, vaatiiko huolen aihe oppilaskohtaista monialaista palaveria. Palaverin kokoonkutsujana toimii yleensä rehtori. Tavoitteena on, että huoltajat ja lapsi (ikätaaso huomioiden) osallistuvat häntä koskeviin palavereihin.

Tukimuodot yleisen, tehostetun ja erityisen tuen tasoilla

Tuen taso	Pedagoginen tuki	Kodin ja koulun yhteistyö	Moniammatillinen tuki	Koulun ulkopuolinen tuki
Yleinen tuki, pieni huoli	-eriyttäminen -tukiopetus -osa-aikainen erityisopetus -samanaikaisopetus -koulunkäynti-avustaja	-oppilaan ja huoltajien kuunteleminen, vuorovaikutuksellinen keskustelu; osallisuus	-asioihin puututaan välittömästi koulun arjessa -yhteistyö opettajien välillä	- perusterveyden -huolto -muut peruspalvelut
Tehostettu tuki, huoli kasvanut tai useita huolen aiheita	-pedagoginen arvio -oppimissuunnitelma -yleisen tuen suunnitelmallinen käyttö	- oppilaan ja huoltajien kuunteleminen, vuorovaikutuksellinen keskustelu; osallisuus -palaveri oppimissuunnitelman laatimista varten	-moniammatillinen yhteistyö -asiantuntijaryhmä -oppilaspalaverit -tukitoimien suunnittelu ja seuranta	- perusterveyden -huolto -lastensuojelu
Erityinen tuki, suuri huoli	-pedagoginen selvitys -psykologin tai muun asiantuntijan lausunto -päätös erityisestä tuesta -HOJKS	- oppilaan ja huoltajien kuunteleminen, vuorovaikutuksellinen keskustelu; osallisuus -HOJKS -palaveri	-moniammatillinen yhteistyö - asiantuntijaryhmä -oppilaspalaverit -tukitoimien suunnittelu ja seuranta	-erikoissairaanhoido -lastensuojelu -yhteistyö muiden tahojen kanssa

	-henkilökohtainen koulunkäyntiavustaj a			
--	---	--	--	--

Kun oppilas menee sairaalaopetukseen ja palaa sieltä omaan kouluun, on yhteistyö ja tietojen välitys erittäin tärkeää. Kunnassamme ei ole joustavaa perusopetusta.

3.3. Oppilashuollollinen tuki kurinpitorangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Oppilaalle, jonka käyttäytyminen on aiheuttanut kurinpitorangaistuksen tai jolta opetus on evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi, järjestetään tarvittava oppilashuolto. Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitorangaistuksia. Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus, joka estää määräajaksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Näissä tilanteissa oppilaan tuki suunnitellaan monialaisesti ja tapauskohtaisesti asiantuntijaryhmässä.

3.4. Asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja menettelytavat yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä

Ensimmäisen kerran huoli oppilaasta (oppiminen, käytös, poissaolot, terveys, kaverisuhteet ym.):

→ luokanopettaja/luokanvalvoja ottaa yhteyttä huoltajaan ja keskustelee oppilaan kanssa

→ sovitaan huoltajan kanssa jatkotoimista

Huoli oppilaasta jatkuu em. toimien jälkeen tai huoli oppilaasta vaatii voimakkaampia toimia:

→ esitys rehtorille asian käsittelemiseksi asiantuntijaryhmässä

→ asiantuntijaryhmä koolle mahdollisimman pian (luokanopettaja/luokanvalvoja kutsuu vanhemmat, rehtori muut osallistujat), suostumus pyydettävä

→ huoltaja/-t ja yleensä myös oppilas (asiasta ja ikätasosta riippuen) kutsutaan aina mukaan

→ sovitaan jatkotoimista, vastuista ja seurannasta

Asiantuntijaryhmän kokoonpano ja työnjako

- ryhmään kuuluvat:
 - vakiojäsenenä rehtori ja kuraattori
 - vaihtuvina jäseninä:
 - luokanopettaja/luokanvalvoja (oman valvontaluokan oppilasta koskeva asia)
 - opinto-ohjaaja (jos 7-9- luokkien oppilasta koskeva asia)
 - erityisopettaja (jos on tarpeen ja sen mukaan kenen oppilas)
 - terveydenhoitaja (tarpeen mukaan)
 - psykologi (tarpeen mukaan)
 - lastensuojelun sosiaalityöntekijä (tarpeen mukaan)
 - tarvittaessa muita asiantuntijoita
- palaveriin kutsutaan aina mukaan huoltaja/-t ja yleensä myös oppilas
- ryhmän puheenjohtajana toimii yleensä rehtori
- oppilashuoltokertomuksen (LIITE 7) palaverista laatii oppilaan luokanopettaja tai luokanvalvoja
- oppilashuoltokertomus toimitetaan huoltajille kirjepostina

Oppilashuoltokertomukset ja muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan oppilashuoltorekisteriin. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää rekisteriä. Yksittäistä oppilasta koskevat oppilashuoltorekisteriin tallennetut tiedot ovat salassa pidettäviä. Oppilashuoltokertomukset säilytetään perusopetuksen ajan ja arkistoidaan oppilaan siirtyessä muualle opiskelemaan tai jatko-opintoihin.

Yksittäisen oppilaan asian käsittely asiantuntijaryhmässä sekä ryhmän kokoonpano perustuvat oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä (LIITE 8). Huoltajien suostumusta ei tarvita tehostettuun ja erityiseen tukeen liittyviin

käsittelyihin ja selvitysten laadintaan, jotka tehdään monialaisessa yhteistyössä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa.

3.5. Yhteistyö kouluterveydenhuollon terveystarkastuksissa

Kouluterveydenhuollon säädöspohja on terveydenhuoltolaissa (1326/2010). Sen 16 §: n mukaan kouluterveydenhuoltoon sisältyvät

- kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen sekä seuranta
- vuosiluokittain oppilaan kasvun, terveyden ja hyvinvoinnin seuraaminen ja edistäminen
- oppilaan vanhempien ja huoltajien kasvatustyön tukeminen
- oppilaan suun terveydenhuolto
- oppilaan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen ja tukeminen, pitkäaikaisesti sairaan lapsen omahoidon tukeminen sekä jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaminen
- oppilaan terveydentilan toteamista varten tarpeelliset erikoistutkimukset

Kouluterveydenhuollon valtakunnallisesti yhtenäinen laatu- ja palvelutaso varmistetaan asetuksella (Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 338/2011).

Kouluterveydenhuollon henkilöstö, kouluterveydenhoitajat ja -lääkärit, ovat avainasemassa ongelmien varhaisessa havaitsemisessa ja tuen tarjoamisessa. Kouluterveydenhuoltoon kuuluvat vuosittaiset terveystarkastukset. 1., 5. ja 8. luokan terveystarkastukset ovat laajoja. Terveystarkastukseen sisältyy aina yksilöllinen terveysneuvonta.

Laajassa terveystarkastuksessa kouluterveydenhoitaja ja lääkäri arvioivat yhdessä oppilaan terveyden ja hyvinvoinnin lisäksi aina myös koko perheen hyvinvointia ja vanhemmat kutsutaan mukaan. Tarkastukseen sisältyy vanhempien haastattelu sekä opettajan arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa ja tarvittaessa tehdään yhteistyötä muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa. Terveyden edistämisen lisäksi tavoitteena on tunnistaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa oppilaan ja hänen perheensä erityisen tuen tarpeet ja järjestää tarvittava tuki sekä seurata tilanteen edistymistä yhdessä laaditun suunnitelman mukaisesti.

3.6. Sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Luokkatilanteissa ja eri oppiaineissa huomioidaan oppilaan mahdollinen sairaus. Tavoitteena on, että oppilas pystyy mahdollisimman täysipainoisesti osallistumaan koulunkäyntiin ja opetukseen. Oppilaan kouluaikana tarvittavaan lääkitykseen tehdään vanhempien kanssa kirjallinen sopimus, jossa asian toteuttaminen sovitaan. Erikoisruokavaliot huomioidaan yksilöllisesti ruokailun yhteydessä.

3.7. Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa

Vapaa-aikatoimi toteuttaa Selvis-toimintaa yhteistyössä koulun kanssa. Toiminnan tarkoituksena on ennaltaehkäistä lasten ja nuorten päihteiden käyttöä. Vapaa-aikatoimen ja 4H:n työntekijät ovat kerran viikossa tavattavissa Kilpukan aulassa ruokavälitunnilla. 4H-toiminta tukee oppilaiden hyvinvointia kerhotoiminnan muodossa. Seurakunnan työntekijöitä on kerran kuussa oppilaiden tavattavissa Kilpukan aulassa.

Yhteistyötä tehdään myös poliisin ja pelastuslaitoksen kanssa. Koulupoliisi ja koulupalomies käyvät säännöllisesti koululla pitämässä oppitunteja eri luokka-asteille.

Nuorisolain mukainen monialainen ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa suunnittelemaan ja toteuttamaan nuorisolaissa määrättyjä tehtäviä.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Opetussuunnitelma ja oppilashuoltosuunnitelma esitellään vanhempainyhdistyksessä ja sivistyslautakunnassa, joissa on oppilaiden huoltajia. Asioita esitellään myös vanhempainilloissa. Toimintaa arvioidaan mahdollisesti huoltajille ja oppilaille suunnatuilla kyselyillä.

Oppilashuollon periaatteista ja toimintatavoista tiedotetaan oppilaille ja huoltajille Wilmassa ja Pedanetissä. Yhteistyötahoille tiedotus hoidetaan sähköpostitse.

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opetuksen järjestäjä seuraa koulun oppilashuoltosuunnitelman toteutumista. Koulun oppilashuollon ohjausryhmä seuraa säännöllisesti suunnitelman toteutumista. Koululla tehdään joka toinen vuosi kouluterveyskysely, jonka avulla pystytään seuraamaan oppilashuoltoon liittyviä asioita. Tulokset esitellään opettajille, oppilashuoltohenkilöstölle, kyselyyn vastanneille oppilaille, vanhempainyhdistykselle ja sivistyslautakunnalle. Kouluterveyskysely omalta osaltaan auttaa kiinnittämään huomiota ja kohdentamaan resursseja oikeisiin asioihin.

Henkilöstö perehdytetään oppilashuoltosuunnitelmaan vuosittain. Oppilaiden ja huoltajien perehdyttäminen oppilashuoltoon toteutetaan Wilman ja vanhempainiltojen välityksellä. Oppilashuollon toimintaohjeita päivitetään tarvittaessa. Niiden toteutumista seurataan ja arvioidaan jatkuvasti.

KOIVUPUHDON KOULUN ESI- JA PERUSOPETUKSEN OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA

Oppilashuoltosuunnitelma sisällysluettelo (hyv. siv.ltk 5.6.2014/§14)

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

1.1. Kouluterveydenhoitaja

1.2. Psykologi

1.3. Koulukuraattori

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

2.1. Oppilashuollon ohjausryhmän toiminta

2.2. Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa

2.3. Yhteistyö kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

2.4. Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä

2.5. Järjestyssäännöt

2.6. Poissaolojen seuraaminen

2.7. Tapaturmien ennaltaehkäisy, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

2.8. Tupakoinnin, alkoholin ja päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

2.9. Koulukuljetus

2.10. Kouluruokailu

2.11. Väkivalta, kiusaaminen ja häirintä

2.12. Äkilliset kriisi-, uhka- ja vaaratilanteet

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

- 3.1. Oppilashuolto yleisen tuen tasolla
- 3.2. Oppilashuolto tehostetun ja erityisen tuen tasolla
- 3.3. Oppilashuollollinen tuki kurinpitorangeistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä
- 3.4. Asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja menettelytavat yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä
- 3.5. Yhteistyö kouluterveydenhuollon terveystarkastuksissa
- 3.6. Sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa
- 3.7. Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

LIITTEET

LIITE 1 Koulun järjestyssäännöt

LIITE 2 Pelastussuunnitelma

LIITE 3 Toimintaohje päihteet

LIITE 4 Selvistoiminta

LIITE 5 Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

LIITE 6 Kriisisuunnitelma

LIITE 7 Oppilashuoltokertomus

LIITE 8 Suostumus oppilaan asioiden käsittelemiseen oppilashuoltoryhmässä

LIITE 9 Toimintamalli poissaoloissa

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Koulullamme on käytössä kouluterveydenhuollon, psykologin ja koulukuraattorin palvelut. He toimivat tiiviissä yhteistyössä keskenään sekä oppilaiden, perheiden ja koulun henkilökunnan kanssa. Oppilashuollon palveluja kehitetään ja seurataan jatkuvasti. Koulumme esi- ja perusopetuksen oppilaista saa tehostettua tukea 3,8 % ja erityistä tukea 6,9 % oppilaista (lukuvuosi 2018-2019). Em. oppilaiden oppimisen tukena toimii kaksi erityisopettajaa.

1.1 . Kouluterveydenhoitaja

Kouluterveydenhoitajan vastaanotto on koulullamme yhden päivän viikossa. Aamusta on varattu tunti vastaanottotoiminnalle ilman ajanvarausta. Loppupäivän terveydenhoitaja tekee terveystarkastuksia. Muulloin terveydenhoitaja on tavoitettavissa terveysasemalta koulun läheisyydestä. Kouluterveydenhuoltoon tarvittaisiin resursseja lisää.

1.2. Psykologi

Psykologin vastaanotto on koulullamme 2 päivää kuukaudessa. Psykologi tekee lähinnä tutkimuksia, mutta myös keskustelee oppilaiden kanssa. Hän tarjoaa konsultaatiota opettajille tarvittaessa.

1.3. Koulukuraattori

Koulukuraattori työskentelee koulullamme kahtena päivänä viikossa.

Koulukuraattori auttaa ja tukee oppilaita ja heidän perheitään sosiaalityön keinoin. Työ on yksittäisten lasten ja nuorten sekä koko kouluyhteisön hyvinvoinnin tukemista. Siinä edistetään oppilaiden sosiaalista kasvua ja arjen sujumista, toimintakykyä ja vuorovaikutussuhteita. Koulukuraattorilta saa tukea, kun lapsella tai nuorella on vaikeuksia koulunkäynnissä, kaverisuhteissa tai hänen elämässään tapahtuu muutoksia, jotka vaikuttavat koulunkäyntiin ja arjen hallintaan.

Koulukuraattorityön tavoitteena on oppilaiden hyvinvoinnin, myönteisen kokonaiskehityksen ja koulunkäynnin tukeminen sekä hyvinvoinnin edistäminen kouluyhteisössä sosiaalityön keinoin.

Työskentely edellyttää jatkuvaa yhteistyötä ja vuorovaikutusta vanhempien, opettajien ja muiden lapsen tai nuoren psykososiaaliseen verkostoon kuuluvien kanssa. Kuraattori ottaa vastaan oppilaita, jotka ohjautuvat esim. opettajan ja oppilashuoltoryhmien kautta tai vanhemman tai oppilaan omasta aloitteesta. Myös perheneuvola ja lastensuojelu ym. ulkopuolinen taho voi ohjata oppilaan kuraattorin luokse. Keskusteluissa kuraattorin kanssa lapset ja nuoret tulevat kuulluiksi. Kuraattori käy luokissa tutustumassa oppilaisiin havainnoiden luokkaryhmien toimintaa oppituntien aikana.

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

2.1. Oppilashuollon ohjausryhmän toiminta

Oppilashuollon ohjausryhmä kokoontuu muutaman kerran vuodessa ja keskittyy oppilaiden hyvinvointiin yhteisöllisellä tasolla. Ryhmään kuuluvat rehtori, kuraattori, psykologi, opinto-ohjaaja, erityisopettajat, terveydenhoitaja, sosiaalityöntekijä sekä tarvittaessa muita yhteistyötahoja.

Yhteistyötä koulun ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämiseksi tehdään jatkuvasti.

2.2. Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa

Oppilaanohjauksessa tehdään yhteistyötä huoltajien, kuraattorin, psykologin, kouluterveydenhoitajan ja rehtorin kanssa. Koulutuksen siirtymävaiheissa ja jatko-opintojen suunnittelussa tehdään yhteistyötä huoltajien, oppilaitosten henkilöstön ja oppilashuollon kanssa.

Oppilashuollollinen tuki koulupolun siirtymävaiheissa

Päivähoidosta esikouluun

Esiopettaja, erityisopettaja ja terveydenhoitaja käyvät läpi syksyllä yhteistyöpalaverissa sellaisten oppilaiden asioita, joilla on kehityksessään ja oppimisessaan jotain aihetta huoleen.

Esikoulusta ensimmäiselle luokalle

Esiopettaja, ensimmäisen luokan opettaja ja tarvittaessa erityisopettaja pitävät palaverin, jossa opetuksen kannalta tarvittava tieto siirretään. Lasten esiopetuksen oppimissuunnitelmat toimivat apuna keskustelussa. Lapselle, jolla on erityisen tuen päätös, järjestetään palaveri, jossa ovat mahdollisuuksien mukaan opettajien ja vanhempien lisäksi myös muut lasta kuntouttavat henkilöt. Kuraattori tapaa ensimmäisen luokan oppilaita pareittain / pienissä ryhmissä syyslukukauden aikana. Seurataan koulunkäynnin alkamista ja kaverisuhteiden kehittymistä.

Kuudennelta seitsemännelle luokalle

Seitsemännelle luokalle siirtyvien oppilaiden vanhemmille järjestetään vanhempainilta kuudennen luokan keväällä. Opinto-ohjaaja kertoo kuudesluokkalaisille seitsemännelle luokalle siirtymisestä. Oppilaille annetaan yhdessä vanhempien kanssa täytettäväksi oppilastietolomake ja valintalomake. Rehtori ja luokanopettaja käyvät keväällä kuudennen luokan oppilaat läpi luokkien muodostamista varten. Oppilaita opettanut luokanopettaja siirtää opetusta varten tarvittavan tiedon syksyllä aineenopettajille palaverissa, jossa on mukana erityisopettaja. Syyslukukauden aikana kuraattori tapaa seitsemännen luokan oppilaat henkilökohtaisesti. Keskustelunaiheena ovat mm. kaverisuhteet ja seitsemännelle luokalle siirtymisen aiheuttamat ajatukset.

Perusopetuksesta toiselle asteelle

Luokilta 7 – 9 tehdään vierailuja toisen asteen oppilaitoksiin ja oppilaitoksia käy esittäytymässä koululla. Yhdeksännen luokan oppilaiden vanhemmille järjestetään vanhempainilta. Toisen asteen oppilaitoksiin siirretään kirjallisesti tietoja oppilaista, joilla on päätös erityisestä tuesta. Tiedonsiirrosta vastaa opinto-ohjaaja yhteistyössä erityisopettajan kanssa. Vanhemmilta pyydetään lupa tiedonsiirtoon. Yhdeksännen luokan oppilaille varataan henkilökohtainen tapaaminen kuraattorin kanssa ennen kevään yhteishakua. Keskustellaan mm. sosiaalisista suhteista, elämänhallintataidoista ja suunnitelmista peruskoulun jälkeen.

2.3. Yhteistyö kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Viimeisin valvontasuunnitelman mukainen koulutilojen terveydellisten olojen tarkastus on toteutettu vuonna 2013. Tarkastuksiin kuuluvat myös palo-, terveys- ja työsuojelutarkastukset.

2.4. Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä

Terveydenhoitaja pitää yhdeksännen luokan oppilaille tunnin, jossa hän kertoo terveydenhuollosta perusopetuksen jälkeen. Terveystiedon opettaja ja terveydenhoitaja sopivat työnjaosta terveysneuvonnan suhteen.

2.5. Järjestyssäännöt

Koulun järjestyssäännöt ovat erillinen asiakirja (LIITE 1).

2.6. Poissaolojen seuraaminen

Huoltajat ilmoittavat poissaolot pääosin Wilman välityksellä. Luokanopettajat, luokanvalvojat ja kuraattori seuraavat poissaoloja. Oppilaan runsaat poissaolot herättävät aina huolen koulun henkilökunnassa ja yleensä myös huoltajissa. Oppilashuollon ohjausryhmä on laatinut toimintamallin, jossa annetaan portaittaiset toimintaohjeet poissaoloihin puuttumiseen. Toimintamallia on käsitelty opettajakunnan kanssa ja se on saanut hyväksynnän myös lasten ja perheiden palveluiden päälliköltä. Sivistyslautakunta on hyväksynyt toimintamallin (LIITE 9) käyttöön otettavaksi lukuvuodesta 2018-2019 alkaen.

Yhtenäisen toimintamallin tarkoituksena on jo varhaisessa vaiheessa puuttua poissaolojen syihin ja antaa oppilaalle ja hänen perheelleen heidän tarvitsemiaan tukitoimia. Tavoitteena on myös poissaolojen vähentyminen jatkossa.

2.7. Tapaturmien ennaltaehkäisy, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

Turvallisuuden edistämässä ja turvallisuutta vaarantavien tilanteiden ennaltaehkäisyssä noudatetaan turvallisuutta ohjaavaa lainsäädäntöä, eri oppiaineiden opetukseen laadittuja turvallisuusohjeita sekä muita paikallisia turvallisuutta koskevia linjauksia. Koulu yhteisön turvallisuutta ohjaavat myös

työturvallisuuslaki ja sen mukainen työsuojelun toimintaohjelma. Muita turvallisuutta ohjaavia säädöksiä ovat pelastuslain- ja asetuksen edellyttämä ajan tasalla oleva pelastussuunnitelma (LIITE 2).

Kiinteistönhoidon tehtäviin kuuluu koulurakennuksen ja –ympäristön kunnossapito. Jokaisella henkilökuntaan kuuluvalla on velvollisuus ilmoittaa havaitsemistaan puutteista tai rikkoutumisista. Oppilaita ohjataan pitämään huolta yhteisistä tiloista ja tavaroista. Järjestyssäännöt tukevat myös tapaturmien ennaltaehkäisyä. Ne käydään läpi syksyisin oppilaiden kanssa. Myös terveystarkastaja ja työsuojelutarkastaja osaltaan huolehtivat oppimis- ja työympäristön turvallisuudesta. Palokunta ja koulupoliisi perehdyttävät omalta osaltaan oppilaita ja henkilökuntaa turvallisuuden edistämiseen.

Erillinen pelastussuunnitelma sisältää tarkemmat toimintaohjeet tapaturmien ennaltaehkäisyyn ja niissä toimimiseen. Henkilökunta on velvoitettu perehtymään siihen syksyisin. Pelastautumista harjoitellaan säännöllisesti kaksi kertaa lukuvuodessa yhdessä koko koulun henkilökunnan ja oppilaiden kanssa.

Henkilökunta antaa ensiapua tarvittaessa. Suurin osa henkilökunnasta on suorittanut ensiapu 1 –kurssin. Tarvittaessa ohjataan oppilas terveydenhuollon piiriin.

2.8. Tupakoinnin, alkoholin ja päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Erillinen suunnitelma liittyen tupakoinnin, alkoholin ja päihteiden käytön ehkäisemiseen ja niiden käyttöön puuttumiseen sisältää tarkemmat tiedot ja toimintaohjeet (LIITTEET 3 ja 4).

2.9. Koulukuljetus

Koulukuljetus järjestetään osana oppilashuoltoa lakisääteisesti tarvittaessa kaikille, joilla on koulumatkaa yli viisi kilometriä tai jos oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen koulukuljetus katsotaan tarpeelliseksi. Talvikuljetus järjestetään oppilaille, joiden koulumatka on yli neljä kilometriä. Koulukuljetus järjestetään 0.-3.-luokkien oppilaille, joilla koulumatka on yli kolme kilometriä. Lisäksi huoltajat voivat anoa lapselleen erikseen määritellyillä perusteilla kuljetusta. Perusopetuslain 38§ mukaan ”oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian

vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.” Näillä perusteilla koulukuljetusta anotaan sivistyslautakunnalta.

Lukujärjestykset ja kyyditysreitit pyritään suunnittelemaan siten, että odotusajat jäisivät mahdollisimman lyhyiksi. Varsinaisten odotustuntien ajaksi järjestetään valvonta.

Koulukuljetusten aikana noudatetaan koulun järjestyssääntöjä ja kuljettajien antamia ohjeita niin turvallisuuteen kuin käytökseen liittyen.

2.10. Kouluruokailu

Opetukseen osallistuvalla on annettava jokaisena työpäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton ateria. Kouluruokailulla tuetaan oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Kouluruokailun ja koulupäivän aikana mahdollisesti tarjottavien välipalojen järjestämisessä otetaan huomioon kouluruokailun terveydellinen ja sosiaalinen merkitys, ravitsemus- ja tapakasvatuksen tavoitteet sekä ruokailutauon virkistystehtävä. Oppilaille annetaan mahdollisuus osallistua kouluruokailun suunnitteluun ja toteuttamiseen, mikä tukee osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Kouluruokailun järjestämisessä tarvitaan yhteistyötä koulun ja ruokailusta vastaavan henkilöstön kesken. Yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja kouluterveydenhuollon henkilöstön kanssa sovitaan tukitoimista ja seurannasta oppilaan yksilöllisissä ravitsemukseen sekä terveyden tai sairauden hoitoon liittyvissä tarpeissa.

Koululounaan suunnittelussa huomioidaan ravitsemussuositukset ja erityisruokavaliot. Koulun keittiöhenkilöstö sitoutuu oheiskasvattajina ohjaamaan oppilaita. Ruokailijoiden mielipiteitä kuullaan päivittäin. Joka kevät arvioidaan yhteisesti ja koulukohtaisesti kulunutta lukuvuotta ja mietitään, miten tavoitteisiin on päästy. Laatua ja asiakastytyväisyyttä mitataan lukuvuoden aikana, ja niitä sitoudutaan tarvittaessa parantamaan.

Kouluruokailun tavoitteet

- **Terveyttä edistävien ruokatottumusten opettaminen**

Ravitsemustietoisuutta lisätään yhteistyössä opettajien kanssa järjestämällä teemoja ja näyttelyitä terveellisistä ruoka-aineista ja kertomalla niiden valinnoista, esim. suola ja rasva. Oppilaille annetaan tietoisukuja aiheesta ja kootaan ravitsemustietopaketteja.

- **Suomalaisen ruokakulttuurin välittäminen**

Koululounaalla tarjotaan suomalaista perusruokaa ja raaka-aineiden hankinnoissa huomioidaan eri vuodenajat ja suomalaiset raaka-aineet. Koulujen juhlat ja teemapäivät huomioidaan ja juhlapäivinä tarjotaan perinteisiä juhlaruokia.

- **Kansainvälisyyskasvatuksen tukeminen**

Kansallisen ja kansainvälisen ruoka- ja tapakulttuurin tuntemusta lisätään erilaisilla teemaviikoilla yhteistyössä koulun henkilökunnan kanssa.

- **Esteettisyyden vaaliminen**

Kouluruokailussa kiinnitetään päivittäin huomiota ruoan esillepanoon, ruokailuympäristön viihtyisyyteen ja kattauksiin. Estetiikka on erittäin tärkeä juhlaruokailussa.

- **Ympäristökasvatuksen tukeminen**

Koulun ympäristökasvatusta tuetaan ohjaamalla oppilaita mm. oikeaan jätteiden kierrätykseen.

- **Yhteistyö koulujen eri sidosryhmien kanssa**

Koulun keittiöhenkilöstö osallistuu pyydettyä vanhempaniltoihin ja tekee yhteistyötä kotien ja koulun henkilökunnan kanssa.

- **Oppilaan ohjaaminen työn tekoon ja sen arvostamiseen**

Koulun keittiöhenkilöstö tukee oppilaan kehittymistä työn arvostamiseen ja vastuullisuuteen. Oppilas osallistuu kouluruokailun järjestämiseen ja keittiötyöhön.

2.11. Väkivalta, kiusaaminen ja häirintä

Erillisestä suunnitelmasta oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä löytyvät tarkemmat tiedot ja toimintatavat aihe-alueeseen liittyen (LIITE 5).

2.12. Äkilliset kriisi-, uhka- ja vaaratilanteet

Erillisessä kriisisuunnitelmasta (LIITE 6) löytyvät neuvot ja toimintaohjeet äkillisiin kriisi-, uhka- ja vaaratilanteisiin. Henkilökunta perehdytetään suunnitelmaan vuosittain. Suunnitelma tarkistetaan vuosittain ja päivitetään tarvittaessa.

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

3.1. Oppilashuolto yleisen tuen tasolla

Yleinen tuki oppilashuollossa tarkoittaa kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien antamaa tukea oppilaalle; välittämistä, kiinnostusta oppilaan asioista, kuuntelua. Nämä kuuluvat opetuksen ohella kaikkien opettajien perustehtävään. Yleinen tuki toteutuu yhteistyössä kodin kanssa.

Yleisen tuen tasolla opettajien huolen voi herättää esimerkiksi oppilaan lisääntyneet poissaolot, koulumenestyksen heikentyminen, yksinäisyys, riittäisyys, levottomuus, kiusaaminen, epämääräiset tai aggressiiviset puheet tai muu muutos käyttäytymisessä.

3.2. Oppilashuolto tehostetun ja erityisen tuen tasolla

Tehostetun ja erityisen tuen tasolla arvioidaan lisääntyneen tuen tarve ja järjestetään monialainen tuki.

Esimerkkejä kuka tukee opettajan työtä, kun huoli kasvaa ja tarvitaan monialaista lisätukea:

- toisen opettajan vertaistuki
- erityisopettaja/psykologi/kuraattori: oppimisen ja työskentelytaitojen ongelmat, käyttäytymisen ja sosiaalisen vuorovaikutuksen ongelmat, kouluhaluttomuus,
- terveydenhoitaja: runsaat sairauspoissaolot, uupuminen, syömisongelmat
- rehtori: vakavat ongelmat, käytösongelmat, luvattomat toistuvat poissaolot
- opinto-ohjaaja: koulunkäynnin sujuminen, kouluhaluttomuus
- sosiaalityöntekijä: perhetyö, lastensuojelu

Tarvittaessa arvioidaan, vaatiiko huolen aihe oppilaskohtaista monialaista palaveria. Palaverin kokoonkutsujana toimii yleensä rehtori. Tavoitteena on, että huoltajat ja lapsi (ikätaaso huomioiden) osallistuvat häntä koskeviin palavereihin.

Tukimuodot yleisen, tehostetun ja erityisen tuen tasoilla

Tuen taso	Pedagoginen tuki	Kodin ja koulun yhteistyö	Moniammatillinen tuki	Koulun ulkopuolinen tuki
Yleinen tuki, pieni huoli	-eriyttäminen -tukiopetus -osa-aikainen erityisopetus -samanaikaisopetus -koulunkäynti-avustaja	-oppilaan ja huoltajien kuunteleminen, vuorovaikutuksellinen keskustelu; osallisuus	-asioihin puututaan välittömästi koulun arjessa -yhteistyö opettajien välillä	- perusterveyden -huolto -muut peruspalvelut
Tehostettu tuki, huoli kasvanut tai useita huolen aiheita	-pedagoginen arvio -oppimissuunnitelma -yleisen tuen suunnitelmallinen käyttö	- oppilaan ja huoltajien kuunteleminen, vuorovaikutuksellinen keskustelu; osallisuus -palaveri oppimissuunnitelman laatimista varten	-moniammatillinen yhteistyö -asiantuntijaryhmä -oppilaspalaverit -tukitoimien suunnittelu ja seuranta	- perusterveyden -huolto -lastensuojelu
Erityinen tuki, suuri huoli	-pedagoginen selvitys -psykologin tai muun asiantuntijan lausunto -päätös erityisestä tuesta -HOJKS	- oppilaan ja huoltajien kuunteleminen, vuorovaikutuksellinen keskustelu; osallisuus -HOJKS -palaveri	-moniammatillinen yhteistyö - asiantuntijaryhmä -oppilaspalaverit -tukitoimien suunnittelu ja seuranta	-erikoissairaanhoido -lastensuojelu -yhteistyö muiden tahojen kanssa

	-henkilökohtainen koulunkäyntiavustaj a			
--	---	--	--	--

Kun oppilas menee sairaalaopetukseen ja palaa sieltä omaan kouluun, on yhteistyö ja tietojen välitys erittäin tärkeää. Kunnassamme ei ole joustavaa perusopetusta.

3.3. Oppilashuollollinen tuki kurinpitorangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Oppilaalle, jonka käyttäytyminen on aiheuttanut kurinpitorangaistuksen tai jolta opetus on evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi, järjestetään tarvittava oppilashuolto. Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitorangaistuksia. Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus, joka estää määräajaksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Näissä tilanteissa oppilaan tuki suunnitellaan monialaisesti ja tapauskohtaisesti asiantuntijaryhmässä.

3.4. Asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja menettelytavat yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä

Ensimmäisen kerran huoli oppilaasta (oppiminen, käytös, poissaolot, terveys, kaverisuhteet ym.):

→ luokanopettaja/luokanvalvoja ottaa yhteyttä huoltajaan ja keskustelee oppilaan kanssa

→ sovitaan huoltajan kanssa jatkotoimista

Huoli oppilaasta jatkuu em. toimien jälkeen tai huoli oppilaasta vaatii voimakkaampia toimia:

→ esitys rehtorille asian käsittelemiseksi asiantuntijaryhmässä

→ asiantuntijaryhmä koolle mahdollisimman pian (luokanopettaja/luokanvalvoja kutsuu vanhemmat, rehtori muut osallistujat), suostumus pyydetty

→ huoltaja/-t ja yleensä myös oppilas (asiasta ja ikätasosta riippuen) kutsutaan aina mukaan

→ sovitaan jatkotoimista, vastuista ja seurannasta

Asiantuntijaryhmän kokoonpano ja työnjako

- ryhmään kuuluvat:
 - vakiojäsenenä rehtori ja kuraattori
 - vaihtuvina jäseninä:
 - luokanopettaja/luokanvalvoja (oman valvontaluokan oppilasta koskeva asia)
 - opinto-ohjaaja (jos 7-9- luokkien oppilasta koskeva asia)
 - erityisopettaja (jos on tarpeen ja sen mukaan kenen oppilas)
 - terveydenhoitaja (tarpeen mukaan)
 - psykologi (tarpeen mukaan)
 - lastensuojelun sosiaalityöntekijä (tarpeen mukaan)
 - tarvittaessa muita asiantuntijoita
- palaveriin kutsutaan aina mukaan huoltaja/-t ja yleensä myös oppilas
- ryhmän puheenjohtajana toimii yleensä rehtori
- oppilashuoltokertomuksen (LIITE 7) palaverista laatii oppilaan luokanopettaja tai luokanvalvoja
- oppilashuoltokertomus toimitetaan huoltajille kirjepostina

Oppilashuoltokertomukset ja muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan oppilashuoltorekisteriin. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää rekisteriä. Yksittäistä oppilasta koskevat oppilashuoltorekisteriin tallennetut tiedot ovat salassa pidettäviä. Oppilashuoltokertomukset säilytetään perusopetuksen ajan ja arkistoidaan oppilaan siirtyessä muualle opiskelemaan tai jatko-opintoihin.

Yksittäisen oppilaan asian käsittely asiantuntijaryhmässä sekä ryhmän kokoonpano perustuvat oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä (LIITE 8). Huoltajien suostumusta ei tarvita tehostettuun ja erityiseen tukeen liittyviin

käsittelyihin ja selvitysten laadintaan, jotka tehdään monialaisessa yhteistyössä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa.

3.5. Yhteistyö kouluterveydenhuollon terveystarkastuksissa

Kouluterveydenhuollon säädöspohja on terveydenhuoltolaissa (1326/2010). Sen 16 §: n mukaan kouluterveydenhuoltoon sisältyvät

- kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen sekä seuranta
- vuosiluokittain oppilaan kasvun, terveyden ja hyvinvoinnin seuraaminen ja edistäminen
- oppilaan vanhempien ja huoltajien kasvatustyön tukeminen
- oppilaan suun terveydenhuolto
- oppilaan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen ja tukeminen, pitkäaikaisesti sairaan lapsen omahoidon tukeminen sekä jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaminen
- oppilaan terveydentilan toteamista varten tarpeelliset erikoistutkimukset

Kouluterveydenhuollon valtakunnallisesti yhtenäinen laatu- ja palvelutaso varmistetaan asetuksella (Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 338/2011).

Kouluterveydenhuollon henkilöstö, kouluterveydenhoitajat ja -lääkärit, ovat avainasemassa ongelmien varhaisessa havaitsemisessa ja tuen tarjoamisessa. Kouluterveydenhuoltoon kuuluvat vuosittaiset terveystarkastukset. 1., 5. ja 8. luokan terveystarkastukset ovat laajoja. Terveystarkastukseen sisältyy aina yksilöllinen terveysneuvonta.

Laajassa terveystarkastuksessa kouluterveydenhoitaja ja lääkäri arvioivat yhdessä oppilaan terveyden ja hyvinvoinnin lisäksi aina myös koko perheen hyvinvointia ja vanhemmat kutsutaan mukaan. Tarkastukseen sisältyy vanhempien haastattelu sekä opettajan arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa ja tarvittaessa tehdään yhteistyötä muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa. Terveyden edistämisen lisäksi tavoitteena on tunnistaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa oppilaan ja hänen perheensä erityisen tuen tarpeet ja järjestää tarvittava tuki sekä seurata tilanteen edistymistä yhdessä laaditun suunnitelman mukaisesti.

3.6. Sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Luokkatilanteissa ja eri oppiaineissa huomioidaan oppilaan mahdollinen sairaus. Tavoitteena on, että oppilas pystyy mahdollisimman täysipainoisesti osallistumaan koulunkäyntiin ja opetukseen. Oppilaan kouluaihana tarvittavaan lääkitykseen tehdään vanhempien kanssa kirjallinen sopimus, jossa asian toteuttaminen sovitaan. Erikoisruokavaliot huomioidaan yksilöllisesti ruokailun yhteydessä.

3.7. Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa

Vapaa-aikatoimi toteuttaa Selvis-toimintaa yhteistyössä koulun kanssa. Toiminnan tarkoituksena on ennaltaehkäistä lasten ja nuorten päihteiden käyttöä. Vapaa-aikatoimen ja 4H:n työntekijät ovat kerran viikossa tavattavissa Kilpukan aulassa ruokavälitunnilla. 4H-toiminta tukee oppilaiden hyvinvointia kerhotoiminnan muodossa. Seurakunnan työntekijöitä on kerran kuussa oppilaiden tavattavissa Kilpukan aulassa.

Yhteistyötä tehdään myös poliisin ja pelastuslaitoksen kanssa. Koulupoliisi ja koulupalomies käyvät säännöllisesti koululla pitämässä oppitunteja eri luokka-asteille.

Nuorisolain mukainen monialainen ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa suunnittelemaan ja toteuttamaan nuorisolaissa määrättyjä tehtäviä.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Opetussuunnitelma ja oppilashuoltosuunnitelma esitellään vanhempainyhdistyksessä ja sivistyslautakunnassa, joissa on oppilaiden huoltajia. Asioita esitellään myös vanhempainilloissa. Toimintaa arvioidaan mahdollisesti huoltajille ja oppilaille suunnatuilla kyselyillä.

Oppilashuollon periaatteista ja toimintatavoista tiedotetaan oppilaille ja huoltajille Wilmassa ja Pedanetissä. Yhteistyötahoille tiedotus hoidetaan sähköpostitse.

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opetuksen järjestäjä seuraa koulun oppilashuoltosuunnitelman toteutumista. Koulun oppilashuollon ohjausryhmä seuraa säännöllisesti suunnitelman toteutumista. Koululla tehdään joka toinen vuosi kouluterveyskysely, jonka avulla pystytään seuraamaan oppilashuoltoon liittyviä asioita. Tulokset esitellään opettajille, oppilashuoltohenkilöstölle, kyselyyn vastanneille oppilaille, vanhempainyhdistykselle ja sivistyslautakunnalle. Kouluterveyskysely omalta osaltaan auttaa kiinnittämään huomiota ja kohdentamaan resursseja oikeisiin asioihin.

Henkilöstö perehdytetään oppilashuoltosuunnitelmaan vuosittain. Oppilaiden ja huoltajien perehdyttäminen oppilashuoltoon toteutetaan Wilman ja vanhempainiltojen välityksellä. Oppilashuollon toimintaohjeita päivitetään tarvittaessa. Niiden toteutumista seurataan ja arvioidaan jatkuvasti.